

OBSAH

Strana	Strana		
Předmluva	5	KONSTRUKCE OBRÁBĚCÍCH STROJŮ VŠEOBECNÉ	83
Význam studia strojního obrábění	9	Pohyby na obráběcím stroji	84
O čem jedná tato kniha	11	Stupně otáček obráběcích strojů	84
MATERIÁLY OBRÁBĚCÍCH NÁSTROJŮ	12	Pohon obráběcích strojů	88
I. Nástrojové oceli	13	Regulace otáček obráběcích strojů	89
A. Uhlikové nástrojové oceli	14	Plynulá regulace	89
Vyhřívání (žíhání) ocelí	14	Hydraulický pohon	90
Pomalé ohřátí a ochlazení	15	Stupňová regulace	92
Rychlé ochlazení (zakalení) oceli	15	Stupňové řemenice	94
Kaličí teploty	16	Rychlostní ozubené převody	95
G. Slitinové (legované) nástrojové oceli	16	Vedení na obráběcích strojích	105
C. Rychlořezné oceli	17	Přesnost a vývoj obráběcího stroje	108
Nůž z kusu nebo navařený	20		
Přehled značek rychlořezných oceli	22		
Podrobnosti o kalení oceli	22	SOUSTRUŽENÍ A SOUSTRUHY	113
Chyby při kalení	23	Řezná rychlosť při soustružení oceli	115
Ohřev pro kalení	24	Tvar čela soustružnického nože	120
Vlastní kalení	24	Tvar špice nože v půdorysu	122
Popouštění (napouštění)	24	Úhly na břitu soustružnického nože	123
Jednoduché zkoušení nástrojové oceli	25	Úhel nastavení při práci	125
Tvrdost a její měření	26	Nástroje sovětských stachanovců	126
II. Tvrđe kovy	27	Výškové postavení ostří nože k ose	128
III. Nástroje z keramických hmot	31	Řezný tlak, působící na nástroj	129
IV. Chromování ostří nástrojů	32	Tvarové nože	135
V. Diamantové břity	32	Zvláštní konstrukce nožů	139
ZÁKLADNÍ NÁZVOSLOVÍ PŘI OBRÁBĚNÍ	33	Výroba nože s navařeným ostřím	140
Definice pojmu	36	Výroba nože na vnitřní plochý závit	141
Americké značení úhlů na noži	37	Výroba nože na vnější závit	141
Základní tvary třísky	37	Literatura o soustružení	141
Negative rake (záporný úhel čela)	40		
OBRÁBĚNÝ MATERIÁL	43	SOUSTRUHY	142
Sovětské a americké značení oceli	44	Jaký soustruh volit	142
Obrabitelnost	46	Pohon soustruhů	143
Sledování obrabitelnosti, přehled	47	Velké a speciální soustruhy	155
Zkoušení obrabitelnosti	52	Upnutí soustruženého materiálu	160
Přehled dosavadních výzkumů ob- rabitelnosti	56		
Jakost obrobeného povrchu	56	HOBLOVÁNÍ A HOBLOVACÍ STROJE	162
Vibrace nožů	59	Hoblovací nože a jejich práce	162
Frézovaný povrch, drsnost	60	Posuv, hloubka záběru a rychlosti	164
Normalisace jakosti obráběných po- vrchů	61		
Vliv obrábění na odolnost proti opo- třebení	64	STROJE K HOBLOVÁNÍ	165
ŘEZNÉ RYCHLOSTI VŠEOBECNÉ	67	Hoblovací stroje	166
CHLAZENÍ A MAZÁNÍ PŘI OBRÁBĚNÍ	71	Šeping	171
Úvod	71	Obrážecí stroje	174
Stanovení názvosloví	72		
Účel chlazení a mazání	72	VRTÁNÍ A VRTAČKY	175
Pomocné tekutiny	73	Kopinatý vrták	177
Složení pomocných tekutin, příklady	75	Příklad výroby kopinatého vrtáku	178
Vlastnosti pomocné tekutiny, zkou- šení	76	Šroubový vrták	178
Příklady použití pomocných tekutin	77	Volba šroubového vrtáku	185
Literatura o mazání a chlazení	82	Řezná rychlosť vrtáků	186
		Vrták s ostřím z tvrdého kovu	191
		Udržování vrtačky a vrtáku	192
		Ostření šroubových vrtáků	193
		Dělový vrták	194
		Vrtací hlavy a tyče	197
		VRTAČKY	199
		Jednovřetenové svislé vrtačky	199
		Radiální (křídlové) vrtačky	201
		Vodorovné vyvrtávací stroje	204
		Jemné vyvrtávací stroje	206
		ZAPOUŠTĚNÍ A VYSTRUŽENÍ	206
		Výstružníky	208
		Příklad výroby výstružníku	212

Strana	Strana		
ŘEZÁNÍ ZÁVITŮ	213	PROTAHOVÁNÍ A PROTAHOVAČKY 278	
Závitník	213	Literatura o protahování	279
Strojní řezání vnitřních závitů	217	Konstrukce protahovacích trnů	280
Závitová očka	218	Výroba protahováku na drážky	287
Závitové čelisti	219	PROTAHOVAČKY	288
Soustružení vnějších závitů	219	NÁSTROJE Z TVRDÝCH KOVŮ	289
Šroubořezy a závitovky	220	Příklad výroby nože	294
Frézování závitů	220	Literatura o tvrdých kovech	295
Závitové frézy	222	SOUSTRUŽENÍ DIAMANTY	295
Válcování závitů	223	BROUŠENÍ A BRUSKY	299
Vybrušování závitů	224	Brusky	300
Literatura o řezání závitů	225	Povrchové brusky do kulata	301
FRÉZOVÁNÍ	225	Zapichovací broušení	304
Materiál fréz a základní pojmy	226	Vnitřní brusky	305
Podsoustružené frézy	228	Centerlessky (bezhroté brusky)	307
Upínání fréz a jejich práce	230	Brusky na plochu	309
Tlaky při frézování	231	Materiál brusných kotoučů	310
Zuby ve šroubovnici	234	Obvodová rychlosť brusu	315
Počet zubů a průměr frézy	237	Obvodová rychlosť součástí	315
Posuv frézy do záběru	239	Výkon při broušení	316
Řezné rychlosti fréz	241	Oštření a zarovnání brusu	318
Frézování zápornými úhly	244	Několik pokynů pro brusiče	320
Novinky ve frézování	247	Broušení nástrojů	321
Frézování kuželovými frézami	247	Jemné soustružení a vrtání	323
Frézy s odstupňovanými zuby	248	Leštění tlakem, vyválcování	324
Hladicí frézování	249	Lapování	325
Frézování za zvýšené teploty	249	Honování	326
Výroba fréz	250	Superfiniš (přehlazování)	327
Dělicí přístroj frézky	250	Literatura o jemném obrábění	328
Natočení děl. přístroje při výrobě fréz	254	CHEMICKO-MECHANICKÉ OBRÁBĚNÍ	328
Oštření fréz	255	Obrábění elektrickou jiskrou	330
Příklad výroby drážkovací frézy	258	OBRÁBĚNÍ AUTOMATICKÉ OCELI	330
Příklad výroby odvalovací frézy	258	OBRÁBĚNÍ NEREZAVĚJÍCÍ OCELI	332
Nožové frézovací hlavy	259	OBRÁBĚNÍ LITINY A KUJNÉ LITINY	335
Literatura o frézování	261	OBRÁBĚNÍ SLITIN MĚDI, ZINKU, NIKLU	337
FRÉZKY	262	OBRÁBĚNÍ ZINKOVÝCH SLITIN	339
Vodorovná universální frézka	264	OBRÁBĚNÍ LEHKÝCH SLITIN	340
Svislé frézky	266	Literatura o obrábění lehkých slitin	347
Podélné frézky stolové	268	OBRÁBĚNÍ UMĚLÝCH HMOT A NEKOVŮ	348
Bubnové frézky	269	Postavení obráběcího stroje	352
Kopírovací a drážkovací frézky	269	Chvění základů a stroje	353
ŘEZÁNÍ KOVŮ, PILY	272	Abecední rejstřík hesel	355
Listová strojní pilka	272		
Kružní pily	272		
Řezání brousicím kotoučem	275		
Pásové pily	275		
Tavná pilá	276		